No. 136. 1843.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 13 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2.50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elke regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Hoe moet de grondwet herzien worden?

De Koning is bezield met heiligen eerbied voor den eed door hem op de grondwet afgelegd.

De Staten-Generaal, aan wie, als staatsligchaam, te regt, al de onheilen, welke Nederland zijn overkomen, kunnen worden geweten, omdat hunne roeping was te waken en zij niet gewaakt hebben; — dat staatsligchaam, dat niets heeft voorzien, niets heeft verhoed en schuldig staat aan al de verspillingen die hebben plaats gehad, kan geen nuttige hervormer zijn, al was geen enkel der tegenwoordige leden aan deszelfs dwalingen medepligtig.

De Staten-Generaal, de vertegenwoordigers van vier honderd tachtig Provinciale Staten en niets meer, kunnen geen nationaal werk tot stand brengen, maar zij kunnen hunne onmagt belijden. — Zonder leiding, zonder eendragt en zonder kracht, dan ter belemmering is dat misschien hunne eenige roeping. — Zij behoeven zich daarover niet te schamen, want de schuld daarvan ligt in hunne instelling niet in hen persoonlijk. — Welnu, de regering ga daarvan uit en stelle slechts aan de Staten-Generaal en daarna aan eene dubbelde vergadering de wijziging van art. 227 en volgende, op deze of dergelijken voet voor:

« De noodzakelijkheid tot verandering of bijvoeging der grondwet wordt alleen op voordragt van den Koning bij de wet verklaard.

« Na de uitvaardiging dezer wet worden alle stemgeregtigde burgers in elk kanton bijeengeroepen om voor elke dertig duizend zielen en daarbeneden eenen afgevaardigde ter herziening te benoemen. — Een commissaris des Konings heeft het beleid van dit kiescollegie. — De benoeming geschiedt bij mondelinge of schriftelijke opgave in persoon overgebragt.

« De Koning draagt aan deze afgevaardigden de veranderingen voor, die hij noodig oordeelt.

« De afgevaardigden delibereren en besluiten daarop naar de wijze en in den vorm bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in gebruik.

« De veranderde grondwet wordt door den Koning afgekondigd."

Op dien voet kan de bestaande grondwet bij de herziening worden opgevolgd, de eed op de grondwet trouw bewaard en trouw later de bestanddeelen der nieuwe staats-inrigtingen tusschen den Koning en zijn volk als een nationaal werk worden tot stand gebragt.

Groote magt, groote invloed zal gewis op die wijze aan den Koning worden gegeven, maar daarvan vreezen wij niets, daarin ligt integendeel onze grootste hoop en beste waarborg ter verbetering.

D. C.

NIEUWSTIJDINGEN.

OOST-INDIE.

BATAVIA, den 28. Junij. Met den aanvang der tegenwoordige Oost-mousson, heeft zich op last van het gouvernement eene divisie oorlogsvaartuigen, bestaande uit het stoomschip *Hekla*, de brik *Postillon*, de schooner *Zephir*, en de schooner *Egmond*, van Soerabaija in beweging gesteld, naar de wateren van het oostelijk gedeelte van Java, Balie, Lombok, Sumbawa, en verder in het zuider vaarwater der Molukkos gelegen eilanden en vervolgens ook naar de wateren van Celebes.

Deze expeditie, gekommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *J. F. A. Coertzen*, is gerigt tegen de zeerooverijen in de Indische wateren. Aan boord van ieder der bovengemelde schepen bevindt zich ook een officier der landmagt en een detachement militairen.

Het bepaalde doel der expeditie is, om de gemelde wateren zoo veel mogelijk van zeeroovers te zuiveren, door de vaartuigen op te brengen of te vernielen, tevens met de schuilhoeken, waar de roovers zich nestelen of de geroofde goederen worden verzameld.

Omtrent de verrigtingen dezer expeditie, is, onder dagteekening van den 11. dezer, een voorloopig rapport van den kommandant, den kapitein-luitenant ter zee *Coertzen*, voornoemd, ontvangen, geschreven bij den zuid-oosthoek van Celebes, waaruit blijkt, dat het de expeditie gelukt is, in de vaarwateren ten Z. O. van Saleijer, twee schuilplaatsen der roovers, met een gezamentlijk getal van 34 rooverspraauwen, Mangendanoos en Tabellorezen, geheel te vernielen en te verbranden; dat in straat Boneratte, na een scherp en voor de roovers zeer wanhopend gevecht met 17 groote mangendanoos rooversvaartuigen, twee derzelve achterhaald, bemagtigd en vervolgens verbrand zijn, voerende een dezer laatste 15 stukken geschut en meer dan 100 man.

Een opgekomen oostewind en het vallen van den avond hebben de overige vaartuigen in de vlugt gediend en het belet om hen onder het bereik van het geschut te houden. In het geheel had de divisie 40 stukken veroverd, 36 praauwen vernield, waaronder verscheiden van 65 tot 70 voeten lengte, en twee schuilplaatsen der roovers in de asch gelegd. Daarentegen betreurde zij 3 dooden en 20 gekwetsten.

DUITSCHLAND.

DRESDEN, den 28. October. De vermeende dief, welke voor ongeveer acht dagen de dochter van een' domein-pachter uit dezen omtrek van haar hoofdhaar beroofd heeft, op wiens ontdekking eene belooning van 200 thaler gesteld was, is in handen der justitie gevallen, en heeft het volgende bekend: Hij had eene minnares, welke voor korten tijd bij dien pachter in dienst was getreden. Toen hij haar voor de eerste maal wederzag, sedert zij in hare nieuwe dienst was, was haar bijzonder schoon hoofdsieraad verdwenen. Toen hij haar naar de oorzaak dier beschimpingen vroeg, had zij uiterst bedroefd geantwoord, dat het op het bevel harer meesteres geschiedt was. Op de pachthoeve was namelijk als regel gesteld, dat de dienstmeisjes, wegens de zindelijkheid, zich het hoofdhaar moesten laten afsnijden Zijne minnares had aanvankelijk geweigerd, maar op de bedreiging van terstond weggezonden te worden, had zij zich wel genoodzaakt gezien, te bewilligen. Hij nu, de minnaar, was buiten zich zelven geweest van woede over het gedrag van hare meesteres en had op wraak gezonnen. Hij had haar daarom des avonds in den duisteren gang opgewacht, haar nedergeworpen en het haar afgeknipt, zoo als zij zijne geliefde gedaan had. Evenwel had hij zich vergist en de dochter, die aan alles onschuldig was voor de moeder genomen.

VAN DEN DONAU, den 27. October. Berigten uit Odessa, van den 12. dezer, spreken van een bloedig gevecht, hetwelk onlangs tusschen de bergvolken en de Russen aan de oevers van de Uruxa heeft plaats gehad. De bergstammen, die de aanvallers waren, streden met buitengewone dapperheid, maar moesten eindelijk voor de overmagt terugtrekken. Het aantal dooden en gewonden was aan beide zijden aanzienlijk. Keizer *Nicolaas* heeft aan de officieren en soldaten, die aan dit gevecht deel hebben genomen, met ruime hand belooningen en onderscheidingen uitgedeeld. De desertie onder de Russische troepen was nog altijd zeer aanzienlijk."

FRANKRIJK.

— Tijdens het verblijf van de koningin *Victoria* te Eu, had men zich over het algemeen verwonderd over de afwezigheid van den hertog en de hertogin *van Nemours*, dewijl zij niet ver van Eu waren verwijderd, en het kamp van Plean niet gepresseerd was, terwijl de hertog *van Montpensier*, die veel verder van het kasteel verwijderd was, echter derwaarts kwam. Onder de vele gissingen, behoort ook die, dat de hertog nog niet vergeten is, dat de koningin van Engeland zijne hand heeft geweigerd. Men wil, dat zijne reis naar Londen tot doel heeft, om den verkeerden indruk uit te wisschen. Of deze reis, op het oogenblik, dat de hertog *van Bordeaux* zich met zijn gevolg in Londen bevindt, wel staatkundig is, wordt verschillend beoordeeld.

— Men verneemt, dat op het kasteel van St. Cloud een eigenhandigen brief is ontvangen van koning *Otto*, die tegen de revolutie van 3 (15) September protesteert, als hem afgedwongen zijnde. Men voegt er bij, dat hij hulp aan de drie beschermende Mogendheden vraagt, ten einde zijn gezag te handhaven. Een dergelijke brief is aan Keizer *Nicolaas* en aan de koningin van Engeland gezonden. Ten gevolge van een brief van koning *Otto*, zou de koning van Beijeren den graaf *van Wallenstein* naar Londen en Parijs hebben gezonden

— Met de Bombay-couranten van den 2. October ll. heeft men Indische berigten ontvangen. Uit Punjaub wordt geschreven, dat Koning *Shere-Sing*, benevens zijne zonen, door zijnen te magtig geworden minister *Dhyan-Sing* omgebragt is. De koningsmoordenaar is den volgenden dag insgelijks onder het staal eens moordenaars gevallen, zoo dat er thans geen hoofd aanwezig is, magtig genoeg om de verdere hoofden te overheerschen en dat de Engelsche tusschenkomst noodzakelijk zal worden. Het leger van Punjaub telt 75,000 man, op de Europesche wijze afgerigt door Fransche en Korsikaansche officieren, die onder *Napoleon* gediend hebben. Te Jumma is een Engelsch leger van omstreeks de 17000 man, met 48 stukken geschut, geconcentreerd; hetzelve is er op het oogenblik werkeloos, maar zal nu waarschijnlijk bezigheid bekomen. Sir *Charles Napier* bevindt zich te Kurrachee. De troepen van Scinde monsteren 10,000 man. Men houdt het er voor, dat de zaak hiermede zal eindigen, dat Punjaub tot eene Engelsche kolonie verklaard zal worden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6. November. Wij hebben de arrestatie reeds vermeld van den reiziger, houder van valsche wissels van welke hij er vermoedelijk in Duitschland reeds verscheiden uitgegeven zou hebben; maar de *Indépendant* bevat thans daaromtrent eenige nadere bijzonderheden.

« Een beroemd Fransch schrijver, dus luidt het verhaal van den *Indépendant*, en die met regt den bijnaam draagt van den *onuitputtelyksten van alle romanschryvers*, kwam laatstelijk over Pruissen uit Rusland terug. Op de stoomboot aan welker boord hij zich bevond, ontmoette hij een Italiaan van een gunstig voorkomen. Die Italiaan heeft een zeer onderhoudend discours en de manieren van een groot heer; er ontstaat weldra eene naauwere gemeenzaamheid tusschen hem en den romanschrijver. Deze verlangt eenige inlichtingen omtrent een der eerste bankierhuizen van Milaan. Hij kon die nergens beter vragen; de Italiaan is in staat, hem die volledig te geven; hij haalt uit zijnen zak een overgroote portefeuille, behoorlijk van wissels en biljetten voorzien, en vertoont een mandaat, waaronder de handteekening van den Milaneeschen bankier te lezen staat.

« Die gezigt verlevendigt nog de vriendschap, welke de romanschrijver reeds voor den Italiaan gevoelt. Zij komen te zamen te Aken, zij dineren en overnachten in hetzelfde hotel. Beide moeten naar Brussel; zij zullen de reis te zamen doen — Op het oogenblik van te vertrekken, moet er afgerekend worden. — Ziedaar, zegt de romanschrijver aan zijnen nieuwen vriend, daar hebt ge goud, zijt zoo vriendelijk ook voor mij te betalen, die beuzelingen vallen mij altijd zeer lastig. — Men komt te Brussel; men stapt af aan het *Hotel de la Paix*. — Mijn vriend, zegt de romanschrijver aan zijne nieuwe kennis, den grooten heer, die waarschijnlijk incognito reist, nu dienen wij te dineren. — Zeer gaarne, geeft deze ten antwoord: maar in onze appartementen, aan de *table d'hôte* loopt men te veel gevaar, zich met allerlei slag van menschen vermengd te vinden.

« Het voorstel werdt aangenomen; het diner loopt vrolijk af; het ontbijt den volgenden morgen insgelijks; maar op het oogenblik, dat het een einde neemt, treed een onbekend heer de kamer binnen, eenen scherp navorschenden blik over de beide vrienden latende waren. — Deze ongenoodigde gast wordt, zoo als zich ligtelijk laat begrijpen, zeer slecht ontvangen. — De Italiaan laat het hoofd hangen; maar de romanschrijver vraagt op norschen toon, wat er van de dienst van mijnheer mag wezen.

« De mijnheer, die, zoo het schijnt, zich niet gemakkelijk laat overbluffen, geeft ten antwoord: dat hij een' der beide heeren afzonderlijk wenscht te spreken. — Maar wie zijt gij dan? herneemt de romanschrijver. — Ik ben de commissaris van policie. — De commissaris van policie! maar wat kan een commissaris van policie met mijnheer, of met mij, te verhandelen hebben? — Zie hier de zaak, zegt de commissaris, en tevens vertoond hij een bevel van geleiden. Mijnheer uw vriend, die de goedheid zal hebben mij bij den regter ten instructie te volgen, wordt beschuldigd van valsche wissels gemaakt en er de onderscheiden beurzen van Europa sedert drie jaren mede overstelpt te hebben; geloof wel, voegde de geregtsbeamte er spottend bij, dat ik, zonder deze omstandigheid mij niet veroorloofd zou hebben, u te komen storen.

« Bijaldien de romanschrijver, zoo als men verzekerd, zich verhovaardigd van de menschen op het eerste gezigt te doordringen, zoo zal hij waarschijnlijk het verhaal van deze ontmoeting in zijne wijsgeerige reisbeschrijvingen vergeten op te nemen.

NEDERLANDEN.

— De *Amsterdamsche Courant*, die onlangs meldde, dat te Amsterdam eene vereeniging, om landverhuizers met raad en voorlichting bij te staan, opgerigt zou worden, in verband met de gelijksoortige Bostonsche maatschappij, bevat nu een betoog, dat die menschlievende vereeniging liever het oog moest slaan op onze zoo vruchtbare West-Indische Bezittingen. « Welk eene uitgestrektheid gronds (leest men daar), drie malen zoo groot als Nederland! en met hoe kleine beschaafde bevolking! Het zou eene meer vaderlands- en menschlievende onderneming zijn, zoo eene vereeniging onder Zr. Majs. goedkeuring een kapitaal bijeenbragt, om onze verarmde dagloonders en boeren-werk-

lieden, voorschotten te doen, om zich in Surinamen te vestigen. Voor de hier achterblijvenden zou dan meer werk zijn, de Staat zou ontheven worden van armen, en de handel, de scheepvaart dier kolonie zou vooruitgaan. De onderneming van ds. *Betting* omvat slechts 200 huisgezinnen; en in korten tijd meldden zich daartoe 600 huisgezinnen aan. Zulk eene vereeniging tot vestiging van landverhuizers in Suriname zou, zoo zij de zaken goed inrigtte, goede procenten maken. Men denke aan vroegere dagen, aan de Nederlandsche volkplanters aan de Kaap, in Noord- en Zuid-Amerika, die, van *Zeeuwsche* en *Drentsche* boeren afkomstig, nu tot 1000 stuks vee bezitten. Maar het hoofddoel moet zijn, verarmde landgenooten op te beuren, niet om groote procenten te trekken.

GEMENGDE BERIGTEN.

De steurharing-visscherij blijft ongunstig. — Graaf van Nassau en Gemalin zijn naar Berlijn vertrokken. -- De Gans met de Paauwenstaart wordt te Amsterdam vertoont. -- De 4e brief aan Jan Regtuit, door een passagier van het schip de Nederlanden, gevoerd door Kapitein Kaas, ziet thans het licht. -- De Keizer van Rusland is gansch niet met de Grieksche omwenteling gediend, aan de Pruth trekken troepen bijeen. -- Te Amsterdam heeft zich den 7. dezer een twintigjarig ouderloos meisje dat hare dienst moest verlaten en geen heenkomen wist uit wanhoop *verdronken*. -- De Standard zegt dat er in geheel Engeland geen tien menschen zijn die een vinger zouden opheffen, wanneer zij *daardoor* den hertog van Bordeaux op den troon van Frankrijk konden plaatsen. -- De componist Strauss is uit Weenen naar Petersburg beroepen. -- Den 20. October heeft het te St. Petersburg sterk gesneeuwt. -- De Staats-Courant gaat voort met lange lijsten te geven van gepensioneerde officieren: ook aan de Bredasche akademie zijn een aantal leeraren en rijpaarden afgedankt. -- Prins Alexander is uit Schotland teruggekomen. -- De Candioten hebben de wapens opgevat tegen hunne Egiptische verdrukkers. -- Te Amsterdam, is een werfhuis opgerigt voor de handels-akademie te Osnabrug. (HB. 5740). -- Het rampzalige Barcelona is nog steeds eene prooi der regeringloosheid; eene comp. galeiboeven plundert naar goedvinden. — Gevraagt een meisje met een goed hart en geld, om te trouwen en vervolgens een winkel waar te nemen. -- Men is niet geslaagd in 't opsporen van een persoon met sterke krachten en verregaande courage ter besturing van de Nederlandsche financiën. -- De verwarring is ll. Woensdag te Amsterdam ten tooneele gevoerd, alsmede de ledigheid een duivels oorkussen. — De vervolging van O'Connell heeft een aanvang genomen. - Uit het Journal des Chasseurs blijkt, dat van 1841-1842 in Frankrijk zijn gedood 741 wolven, 490 wilde zwijnen, 2895 vossen, 331 dassen en 1626 wilde katten of dergelijk gedierte. -- Eene naaister die 6 en een kwart jaar te Parijs heeft gestudeerd biedt hare diensten aan (H. C. 4. Nov.) -- Gevraagd eene jonge jufvr. onder heilige discretie. (HB. 5741.) — Te 's Hage heeft een kruisen-regen plaats gehad. -- En te Konstantinopel een vervaarlijken stortregen die veel ongelukken heeft veroorzaakt. -- Rhodus en de omstreken zijn door eene aardbeving bezocht geworden. -- Van de opbrengst van een stierengevecht (29,634 realen) te Madrid, wordt te Chamberie een kerk gebouwd; het doel heiligt de middelen. -- De hertog van Aumale is kommandant van de provincie Constantine geworden. -- Koolzaad zeer slap, maar veel hoop op spoedige verbetering.

INGEZONDEN STUKKEN.

Inconsequentie.

Als een eenvoudig Nederlandertje, die alles bewondert wat zijn vaderland roemrijks oplevert, en die er trotsch op is wanneer hij eenen landgenoot, die, in welke betrekking dan ook, vermaardheid heeft verkregen, den op zijne bekwame mannen snoevenden vreemdeling kan tegenover stellen, mag het niet bevreemden dat in de eerste plaats de heer VAN HALL door mij genoemd wordt, en dat ik, in mijnen leuningstoel gezeten, eene vaderlandsche pijp rookende, de zoo doorwrochte redevoeringen van dezen financie-minister ad interim lees; — en tref ik dan eene zinsnede aan die zoo bondig de aanmerkingen van de centrale sectie wederlegt, dan spring ik van genoegen op mijn stoel rond, wrijf in de handen en roep: dat heeft de advokaat eens regt sneeg als jurist geplooid.

Maar hoe bewonderaar ik ook ben, mag ik toch geene inconsequentie dulden, vooral wanneer mij onder het lezen art. 75 der grondwet voor den geest komt, dat een minister verantwoordelijk voor zijne daden is, en bij een minister moet men immers woorden niet als ijdele klanken aannemen, maar mogen, mijns erachtens, wel als daden aangemerkt worden. Wanneer een minister aan de natie (vertegenwoordigers) zegt, dit of dat kan niet bestaan, of brengt geen of wel nadeel aan, of is zoowel in het belang der belastingschuldigen als van de schatkist, dan beschouw ik, in mijne eenvoudigheid, zoodanige taal als de opregte waarheid, waarvan de verdediger zoo doordrongen moet zijn, dat hij liever zijne portefeuille zal nederleggen, dan in een volgend genomen besluit juist te bewijzen dat hetgeen hij gezegd heeft niet als zoo gemeend moet beschouwd worden, maar de natie dit aanmerken moet als eene gewoonte van advokaten, om, hoe averegts verkeert eene zaak ook is, er altijd mouwen aan te passen zijn. Een minister ad interim is immers zoolang hij de portefeuille ad interim bezit niet minder verantwoordelijk?

De *Staats-Courant* van den 30. October No. 258 heeft mij bitterlijk geergerd. Ik las (het is mijne gewoonte de redevoeringen het eerst te lezen) de verdediging van den Minister van Finantien ad interim van het hoofdstuk IX*b* der begrootingswetten en bewonderde de bekwaamheid van den CICERO; maar ongelukkig vond ik in dat zelfde No. een door den zelfden minister voorgedragen en gecontrasigneerd besluit van den 25. October, welk besluit juist het tegenovergestelde bevestigde wat de verdediging én als nadeel voor de natie én als nadeel voor de schatkist verwerpt; dat noem ik inconsequent! Een minister kan wel niet alles in zijn geheugen houden en er moet ook niet al te veel van hem gevergd worden, want het blijft altijd menschenwerk, maar zóó tegenovergesteld te handelen! 21 dagen later in te voeren wat 21 dagen vroeger als onmogelijk, ondoelmatig, nadeelig wordt opgegeven, is mij onbegrijpelijk en mag bij een staatsdienaar niet gezocht worden; liever aftreden dan inconsequent, dan besluiten voor te dragen en te contrasigneren lijnregt in strijd met zijne eigene gezegden. Het moge nu waar zijn, dat de medegedeelde beschouwingen en overwegingen niet van den interimairen minister zelfs zijn, en dat kan en wil ik gaarne gelooven, daar het vak van Justitie hemelsbreed verschilt van dat van Financien, maar dan is het niet minder waar, dat er bekwame personen van het vak zijn geraadpleegd, en dat, door het aannemen van hunne overwegingen en het voordragen van dezelve als middel van verdediging der begrooting tegenover de natie, er door den verdediger gewigt aan wordt gehecht en daardoor die woorden de zijne worden. In de redevoering van den Minister van Finantien ad interim, den 4. October ll. in de Tweede Kamer uitgesproken, leest men onder anderen:

« Velen, en met name de laatstafgetreden Ministers van « Finantien, die in staat waren de zaak van verschillende « standpunten te kunnen beoordeelen, zijn van meening, « dat de combinatie als eene *nuttige instelling* moet be« schouwd worden, zoowel voor *de belangen der schatkist* « als *voor die der ingezetenen* belangrijke uitkomsten op« levert. (een klein budget) Het met ongunstig oog be« schouwen en weinig medewerking ondervinden der maat« regelen uitgaande van de ambtenaren der belastingen. « (ik noem het medewerking wanneer men zijne belastin« gen met of tegen zijnen zin opbrengt.) De gouverneur « daarentegen is geroepen de welvaart van het gewest en « al de belangen van deszelfs ingezetenen te bevorderen, « zijne maatregelen worden gunstiger beoordeeld en vinden « meer gereede medewerking." Zijn dan de belangen van de in- en opgezetenen in den tijd van 21 dagen reeds zoo veel minder geacht of verzekerd, dat die woorden den 25. October als niet gesproken moeten worden beschouwd? het is slechts eene vraag in mijne onnoozelheid gedaan.

« De kennis van de gouverneurs van de belangen van « het gewest, waarborgt de ingezetenen tegen de groote fis« caliteit: (eilieve, is dit 21 dagen later veranderd?) De « opdragt aan den gouverneur heeft eene groote vereen« voudiging daargesteld en het afscheiden zoude tot meer« deren omslag en bij gevolg tot meerdere kosten voor 's « rijks kas aanleiding geven; (de natie wil bezuiniging, « wil geen fiscus, minder omslag, geene te korten en met « dat al wordt er nu verkregen eene afscheiding van ad« ministratie, niettegenstaande de minister van finantien « ad interim verklaarde dit niet zonder bezwaar van 's « rijks kas kan plaats hebben.) De opdragt aan den gou« verneur heeft een einde gemaakt aan de menigvuldige « botsingen vóór 1824 tusschen de burgerlijke en fiscale « administratie bestaande." Maar hoe nu, wanneer deze botsingen weder ontstaan, is dan de belastingschuldige niet de lijdende partij? — Wanneer men deze redevoering met het gecontrasigneerd besluit vergelijkt, zal men dan niet tot het besluit komen dat, hoe constitutioneel het ook is dat de Minister van een departement een tijd lang met de portefeuille van een ander departement belast wordt; het niet voor de natie wenschelijk is zoodanige ad interims langen tijd blijven voortduren, terwijl het niet te verwachten is dat een sterfelijk wezen, van welke geboorte of bekwaamheden ook, in alle vakken van administratie en vooral van het finantiele zoo doordrongen zijn kan om altijd even doelmatige beschikkingen deswege te nemen en consequent te blijven.

BOEKAANKONDIGING.

Met genoegen vernemen wij, dat de heer J. OOMKENS, uitgever te Groningen, een *Handboek voor Schoolopzieners, Gemeentebesturen, Plaatselyke Schoolkommissiën, Kommissiën van Toevoorzigt, Instituteurs, Schoolonderwyzers en Schoolhouderessen*, bevattende al de wetten, besluiten en verordeningen betrekkelijk het lagere onderwijs, sedert het begin dezer eeuw, behoorlijk geklassificeerd en gerangschikt, voorzien van een volledig, naauwkeurig en beredeneerd register, zal uitgeven. Tot dusverre ontbrak zoodanige verzameling; van daar, dat vele verordeningen niet anders dan bij name bekend zijn, en als zoodanig door mond en pen worden gebezigd, ja somtijds geheel verkeerd worden toegepast.

Zoo, om slechts een voorbeeld te noemen, dragen slechts weinigen kennis van de decréten van den Franschen Keizer van den 18. October 1810 en 28. October 1811, ofschoon alle voorstanders van het onderwijs de namen van de heeren CUVIER en NOËL op de lippen zweven, die de oorzaken van die gunstige besluiten waren. Voorts is het bekend, dat er op vele plaatsen tegen de bestaande wetten en besluiten gezondigd wordt, hetwelk hier en daar uit onkunde schijnt voort te vloeijen.

Verder meenen wij, dat vele der nieuw benoemde kommissien van onderwijs met verlangen naar zoodanig werk uitzien, waarin zij volledig met den aard, de strekking en de werkzaamheden van hunnen werkkring bekend worden, terwijl zij daardoor alleen eene grondige kennis van het onderwijs kunnen erlangen, in zooverre zulks met hunnen werkkring in verband staat. Ook de onderwijzers, die menigmaal eenen langen tijd moeten zoeken, wanneer zij in hunne regten miskend worden, zullen hier op eene spoedige en gemakkelijke wijze hun verlangen kunnen bevredigen.

Daarenboven zal dit werk onmisbaar zijn voor iedereen, die in de geschiedenis van ons onderwijs belang stelt, omdat de wetten en verordeningen als het ware die geschiedenis afbakenen. In dezen tijd kan dit werk inzonderheid van belang zijn, omdat de heer H. J. NASSAU in zijn doorwrocht werk: *Het Lager Onderwys*, enz., de aandacht van allen, die ons lager onderwijs met belangstelling gade slaan, op de wetten en verordeningen gevestigd heeft.

Wij wenschen dus, dat de inteekening op dit werk, welke alom geopend is, wel moge slagen, te meer nog omdat de opbrengst dienstbaar gemaakt wordt tot een weldadig doel, dat wel niet volledig uitgedrukt staat, maar waarvoor de naam van den heer OOMKENS ons een genoegzamen waarborg oplevert.

MENGELINGEN.

De tegenwoordige koning van Pruissen ging voor eenige tijd op een vroegen lentemorgen alleen en in eenvoudige burgerkleeding wandelen in de omstreken van Sanssouci en zag van verre eene vrouw, die op den voor haren melkwagen gespannen ezel duchtig losloeg. Hij trad nader en vroeg naar de oorzaak van hare onstuimigheid. Met tranen in de oogen antwoordde de boerin. « Och God! Ik heb zoo'n [illegible] niet vooruit. Als ik niet op mijn tijd te Potsdam ben, verlies ik al mijne klanten. Ik ken zijn malle kuren wel; als ik maar iemand had, die hem voor bij de ooren pakte, en ik troefde er van achteren op — hij zou wel beenen maken"

De koning greep den ezel dadelijk manhaftig aan, de vrouw hielp van achteren, Steiloor kwam in den draf en zijne eigenaresse zeide den onbekende helper duizendmaal dank voor de bewezen assistentie. Zoodra hij te huis kwam, vertelde de koning het geval aan zijne vrouw. De doorluchtige dame scheen 't geen hij gedaan had niet bijzonder goed te keuren en zeide: Als kroonprins ging dat nog, FRITS; maar als koning. . . .

« Och kind," viel de monarch haar lagchend in het woord; « mijn goede vader heeft zoo menig ezel voortgeholpen!"

Eert de vrouwen! — Lady MORGAN geeft in haar werk « *Woman and her Master*" de volgende beschrijving van de wijze, waarop de inboorlingen van Nieuw-Holland het schoone geslacht behandelen. — De Nieuw-hollander gelooft, dat de vrouw eene van de zijne wezenlijk verschillende, gemeener natuur bezit, en dat hij derzelver geboren heer en gebieder is. Hij kenmerkt haar dan ook reeds in het uur harer geboorte als zijne slavin door haar de leden der voorste vingers te breken; hij hernieuwt deze aanduiding van zijne oppermagt door het meisje de voortanden uit te slaan, en als hij zich eindelijk verwaardigt, de lijfeigene tot het voorwerp zijner teedere neiging te maken, openbaart hij haar zijne liefde door haar eenige malen in het gezigt te spuwen en haar vervolgens met geweld in zijn hol te sleepen. Over de zóó gehuwde valt den man stilzwijgend eene onbeperkte magt over leven en dood ten deel. Op hare schouders, die reeds door zijne slagen gewond zijn, laadt hij de lasten, die hij zelfs te lui is te dragen, en met zijne spies velt hij haar neder, als zij weigert, onder die lasten te bukken.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 11. November. Sedert den 9 dezer zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

Augusta, A. S. Stalhandske, New-York, stukgoed; Catharina, B. Biambar, Havannah, suiker; de Harmonie, J. Friesman, Lisette, J. Rake, beide Riga, lijnzaad; do Maria, H. J. Heijöns, haver, Emma Mathilda, J. B. Egberts, garst, beide Carolinienseel; Bernardus, J. Walker, Embden, garst; The Gordon, W. Hern, New-Castle, steenkolen; Rojal Victoria, M. Torrel, Napels, fruit; Theresia, T. Reusman, Bordeaux, wijn.

Voor Rotterdam bestemd:

Lowland Cap, R. Taijlor, New-Castle, steenkolen.

Van Rotterdam gezeild:

Princess van Oranje, H. C. Kool, Duinkerken, stukgoed.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.